

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ДИНАМІКУ ДЕПОЗИТІВ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В 2013Р.

Ринок заощаджень займає важливе місце в структурі ринку банківських послуг, оскільки саме на ньому відбувається формування переважної частки банківських ресурсів. Так, на сьогодні депозити фізичних осіб становлять практично 60% сукупної ресурсної бази банків України і є основою здійснення вітчизняними банками їх активної діяльності. Варто відзначити, що за останні 5 років обсяг депозитів фізичних осіб збільшився на 42% і на початок 2014 року склав понад 668 млрд. грн. При цьому строкові кошти фізичних осіб збільшилися більше ніж у 2 рази зі 155,2 млрд. грн. до 350,8 млрд. грн. [1]. Дана тенденція може свідчити про відновлення довіри населення до вітчизняної банківської системи, що безумовно позитивно відображається на стабільності банківської системи в цілому.

Проаналізуємо фактори, що мали ключовий вплив на динаміку депозитів в 2013 році. Перш за все слід відзначити стабілізацію діяльності самої банківської системи, що виражалася у зменшенні кількості проблемних банків, підвищенні якості кредитного портфеля банків та зваженої й послідовної підтримки Національним банком України банківської системи. Другим чинником, який сприяв відновленню довіри населення до банківської системи стала макроекономічна стабілізація вітчизняної економіки, головним індикатором якої став темп інфляції. Якщо у 2012 році спостерігалася вкрай низька інфляція (0,6%), то вже у 2013 році було зафіксовано дефляцію (-0,3%) [2]. Стабілізація цін безумовно позитивно вплинула на схильність українців до заощадження, оскільки процентні ставки по депозитам банки при цьому не знижували, а отже привабливість депозитів як інструменту заощадження зросла.

Варто також відзначити й стабільність валютного курсу протягом 2013 року, який коливався в межах 807,72–830,27 грн. за 100 дол. США, й волатильність якого склала всього 2,8%. Окрім стабілізуючого впливу даний фактор також сприяв конвертації доларових депозитів у гривневі, що в свою чергу знизило валютні ризики банківської системи.

Ще одним безумовно важливим фактором, який позитивно вплинув на динаміку депозитів у вітчизняних банках стало зростання доходів населення. Так, у 2013 р. в порівнянні з 2012 сукупний наявний дохід українців зріс з 1,1 млрд. грн. до 1,2 млрд. грн., при цьому дохід в розрахунку на 1 особу у

квартальному вимірі також зріс з 6698 грн. до 7467 грн. [2]. Зростання середньомісячного доходу українців було незначним і склало 9,3%, при цьому зростання заробітної плати становило лише 6,8%. На тлі такого незначного зростання офіційних доходів слід відзначити суттєве зростання заощаджень населення, яке склало 26,79%. Даний факт свідчить про відновлення довіри населення до банків, що спонукало їх до вибору саме банківських інструментів заощаджень, тобто у 2013 році частина накопичень, що зберігалася населенням «у банці» перейшла до банків, що є безумовно позитивним сигналом для економіки.

Таким чином, підсумувавши вищезазначене, можемо стверджувати, що 2013 рік став для ринку заощаджень позитивним. Зростання строкових вкладів населення, як основної складової банківських робочих ресурсів підтверджувалося відповідною динамікою фундаментальних факторів, як то заробітна плата, валютний курс, інфляція, стабільність банківської системи, яка у комплексі змогла покращити довіру населення до вітчизняної банківської системи. Така тенденція створює для вітчизняних банків можливість для активізації кредитних процесів, а для економіки – стимул до нарощування виробничих потужностей.

Список використаних джерел

1. Основні показники діяльності банків України / Національний банк України. – 01.01.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798
2. Макроекономічні показники / Національний банк України. – 01.01.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=57896
3. Середньозважені курси на готівковому валютному ринку України / Зовнішній сектор / Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446

Циганюк, Д.Л. Аналіз факторів впливу на динаміку депозитів населення України в 2013 р. [Текст] / Д.Л. Циганюк // Управління економічними процесами на макро- і мікрорівні: проблеми та перспективи вирішення : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (11-12 квітня 2014 р.). - Львів : Львівська політехніка, 2014. - С. 227-228.